

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci navrhovatele: **Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, z. s.**, se sídlem U Luhu 18, Brno, zast. Mgr. Lenku Kotulkovou, advokátkou se sídlem Kopečná 20, Brno, proti odpůrci: **statutární město Brno**, se sídlem Dominikánské náměstí 1, Brno, zast. Mgr. Pavlem Říškem, advokátem se sídlem Jakubská 2, Brno, o kasační stížnosti stěžovatelky: **statutární město Brno, městská část Brno-Kníničky**, se sídlem Nová 11, Brno, zast. Mgr. Luděk Šikolou, advokátem se sídlem Mezibranská 7, Praha, proti přípisu Krajského soudu v Brně ze dne 8. 1. 2025, č. j. 66 A 6/2024-455,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví označeného přípisu Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Tímto přípisem krajský soud stěžovatelku informoval, že s ní nebude jednat jako s osobou zúčastněnou na řízení o návrhu, kterým se navrhovatel domáhal zrušení opatření obecné povahy č. 4/2024 „Jednotlivé změny ÚPmB (tzv. „Skupina B.I.“), vydaného zastupitelstvem města Brna dne 18. 6. 2024, resp. části tohoto opatření obecné povahy vymezené jako jednotlivá změna B165\_p154\_22 v k. ú. Brno-Kníničky. Přípis krajského soudu je podle názoru stěžovatelky „materiálně rozhodnutím o odeprání [účasti na řízení – pozn. NSS]“.

[2] Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle § 34 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), platí: „*Soud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nesplňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.*“

[3] V řízení podle soudního řádu správního se tedy o tom, že se s určitým subjektem nejedná jako s osobou zúčastněnou na řízení, zpravidla rozhoduje usnesením. Není tomu tak totiž v případě řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, neboť podle § 101b odst. 4 s. ř. s. se v takovém řízení použije přiměřeně pouze § 34 s. ř. s. s výjimkou odst. 2 věty první a odst. 4; *a contrario* se tedy § 34 odst. 4 s. ř. s. nepoužije. Pokud tedy krajský soud vyhodnotí, že subjekt nesplňuje podmínky stanovené pro tuto formu účasti na řízení, pouze s ním fakticky nejedná, zároveň je ale vhodné, aby jej o svém závěru vyrozuměl alespoň

připisem, což se v právě posuzované věci stalo. A dlužno dodat, že uvedený závěr odpovídá i názoru zastávanému odbornou literaturou (srov. Kühn, Z. a kol., Soudní řád správní. Komentář. [systém ASPI]. Wolters Kluwer, k § 34 a § 101b; Blažek, T. a kol., Soudní řád správní. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, k § 101b).

[4] Smysl této právní úpravy tkví především v zajištění rychlosti řízení. O návrhu na zrušení opatření obecné povahy se rozhoduje ve lhůtě 90 dnů (§ 101d odst. 2 s. ř. s.) a tato řízení se pravidelně již ze své povahy týkají velkého počtu osob, které připadají v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, a formalizované rozhodování o otázce účastenství na řízení, navíc včetně přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu, by tedy krajským soudům mohlo zcela znemožnit včasné rozhodování. Účast osob zúčastněných na řízení byla ostatně v tomto typu řízení původně zcela vyloučena (viz § 101b s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2011), dokud zákonodárce novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. jejich účast neumožnil za současného zavedení institutu tzv. společného zmocněnce pro případ mimořádně vysokého počtu zúčastněných osob, a to právě s odkazem ohrožení rychlého průběhu řízení – srov. § 34 odst. 5 s. ř. s. (k jasné návaznosti zavedení tohoto institutu na požadavek rychlosti řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy viz též sněmovní tisk č. 319/0, důvodová zpráva, II. Zvláštní část, k bodu 13, 6. volební období, 2010-2013, digitální repozitář, [www.psp.cz](http://www.psp.cz)).

[5] Je zřejmé, že s ohledem na specifika řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy bylo vůlí zákonodárce, aby v zájmu rychlosti řízení správní soud o účastenství na řízení nerozhodoval usnesením, ale pouze fakticky nejednal s těmi subjekty, které za osoby zúčastněné na řízení nepovažuje. Krajský soud tedy postupoval správně, pokud stěžovatele svůj názor, že jí práva osoby zúčastněné na řízení nenáleží, sdělil pouze připisem, který nelze pro účely podání kasační stížnosti považovat za rozhodnutí nejen z formálního, ale ani z materiálního hlediska, neboť by se tím smysl výše uvedené právní úpravy zcela vyprázdnil. Naopak, pokud by krajský soud v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy usnesení podle § 34 odst. 4 s. ř. s. vydal, jednalo by se o usnesení zmatečné, a Nejvyšší správní soud by jej proto v případě podání kasační stížnosti bez dalšího zrušil z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2020, č. j. 8 As 350/2019-34).

[6] To ovšem neznamená, že otázka účastenství na řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy vůbec nepodléhá přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti. Poté, co krajský soud vydá rozhodnutí ve věci samé, může subjekt, s nímž krajský soud nejednal jako s osobou zúčastněnou na řízení, podat proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost, ve které vyloží, proč měl být osobou zúčastněnou na řízení (tj. proč splňoval podmínky uvedené v § 34 odst. 1 s. ř. s.), a zároveň uvede důvody, pro které považuje napadený rozsudek za nezákonný; *mutatis mutandis* srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 1 As 123/2011-118, z něhož vyplývá, že podle § 106 odst. 2 s. ř. s. může podat kasační stížnost, ve které poprvé uplatní práva osoby zúčastněné na řízení, též krajským soudem opomenutá osoba, kterou krajský soud v rozporu s § 34 odst. 2 s. ř. s. o probíhajícím řízení ani nevyrozuměl. Takto může zajisté postupovat i taková osoba, kterou krajský soud sice o probíhajícím řízení vyrozuměl, v souladu s § 101b odst. 4 s. ř. s. ji však (bez vydání usnesení) sdělil, že jí práva osoby zúčastněné na řízení nesvědčí.

pokračování

[7] Lze tedy uzavřít, že stěžovatelka brojí proti pouhému sdělení krajského soudu formou přípisu, že s ní nebude jednáno jako s osobou na řízení, přičemž takový přípis za rozhodnutí nelze považovat. Kasační stížnost je přitom mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictvím. S ohledem na to, že napadený přípis krajského soudu rozhodnutím není, je podaná kasační stížnost nepřipustná podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 102 s. ř. s. a § 120 s. ř. s.

[8] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[9] Nad rámec nezbytného odůvodnění je třeba dodat, že pokud subjekt nesouhlasí s tím, že s ním krajský soud nejedná jako s osobou zúčastněnou na řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, musí podat kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci samé ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí poslednímu z účastníků řízení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V tomto ohledu zdejší soud připomíná, že při posuzování otázky přípustnosti kasační stížnosti proti usnesení podle (v této věci neaplikovatelného) § 34 odst. 4 s. ř. s. v rozsudku ze dne 31. 8. 2005, č. j. 7 As 43/2005-53, č. 710/2005 Sb. NSS, zdůraznil právě potřebu vyloučit situaci, kdy subjekt zmešká lhůtu k podání kasační stížnosti z důvodu, že se o vydání rozhodnutí ve věci samé nedozvěděl – jak v odkazovaném rozsudku uvedl: „*Kasační stížnost proti takovému rozhodnutí [podle § 34 odst. 4 s. ř. s.] je nutno připustit i z důvodu, že osoba, která uplatnila práva osoby zúčastněné, se vůbec nemusí dozvědět o tom, že soud již ve věci vydal konečné rozhodnutí či toto zjištění pro ni může být spojeno se značnými obtížemi. S ohledem na důležitost tohoto faktu pro počítání lhůty pro podání kasační stížnosti by jí tak bylo fakticky znemožněno konečné rozhodnutí napadnout.*“

[10] S ohledem na to, že v případě řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy se takové usnesení nevydává, a nelze jej tedy ani napadnout kasační stížností, je třeba zajistit, aby se osoba, která hodlala práva osoby zúčastněné na řízení využít, ačkoliv jí tato práva podle názoru krajského soudu nenáleží, o vydání rozhodnutí (a případně o dalších skutečnostech rozhodných pro počátek běhu lhůty k podání kasační stížnosti) ve věci samé včas dozvěděla jiným způsobem – jinak zůstane ochrana jejích práv zcela iluzorní.

[11] V posuzované věci Nejvyšší správní soud ověřil, že byl dne 23. 1. 2024 ve věci vedené pod sp. zn. 66 A 6/2024 vyhlášen rozsudek a v době vydání tohoto usnesení plyne lhůta k jeho písemnému vyhotovení (krajský soud má na vyhotovení rozsudku a učinění potřebných opatření k jeho doručení lhůtu jednoho měsíce od jeho vyhlášení – srov. § 54 odst. 3 s. ř. s.). S ohledem na výše uvedené považuje Nejvyšší správní soud v zájmu zachování reálné možnosti stěžovatelky hájit svá práva prostřednictvím kasační stížnosti za nanejvýš vhodné, aby ji krajský soud o vydání rozsudku, resp. odeslání jeho stejnopisu účastníkům řízení informoval (podobně jako ji informoval, že dle jeho názoru není, resp. nemůže být osobou zúčastněnou na řízení).

### Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 6. února 2025

JUDr. Viktor Kučera  
předseda senátu